

5. Tekrar Testi

1. Bilinç akışı; romanda figürlerin iç dünyalarını kendi zihinlerinden, bütün karmaşasıyla aracısız bir şekilde aktarmayı amaçlar. Bu, çağrışıma dayalı olarak birbirini izleyen düzensiz yapıdaki cümle ve sözcüklerle ortaya konan bir tekniktir. Bu teknikte kahramanın zihni ve iç dünyası; düşünceler, dağınık sözler, imajlar ve sembollerin çağrışım silsileleri hâlinde verilmesiyle aktarılır.

Bu açıklamaya göre aşağıdaki parçalardan hangisi bilinç akışı tekniğine örnek olarak gösterilebilir?

- A) Evin önünden geçerken açık pencereye baktım. Babam öğleyin gelene kadar dönerim. Mahalleye girer girmez kam-yondan indim. Haliller beni işsiz güçsüz aylağın teki sanmasın diye hızlı hızlı yürüdüm. Taa mendireğe kadar gittim, sıcağın kan ter içinde kaldığım için biraz oturdum.
- B) O kadar berbatsınız ki artık kendimi yapayalnız hissediyorum. Yarı rezil, yarı budala. Düşününce insan korkar bu kalabalıktan ama Allah'tan bizim çocuklar var, onlarla birlikte olunca birbirine karıştırmıyorum. Biliyorum o zaman suç ile günahı, daha iyi anlıyorum. Sonra dün akşam bizim çocukların bana kahvede "Çakal, çakal!" dedikleri aklıma geldi, kızdım. Peki. O yapılacak şeyleri ben tek başıma da yaparım beyler, tek başıma da yürürüm o yolda.
- C) Yürüye yürüye sizin evin önüne gelmişim Nilgün, farkına varmamışım, üzeri yosunlu o seki duvarı görünce anladım. Bahçe kapınız kapalıydı. Gittim, yolun öte tarafındaki kestane ağacının altında oturdum. Evinizin pencerelerine, duvarlarına baktım, senin içeride ne yaptığını düşündüm. Elime bir çöp aldım, yerdeki kum birikintisine senin yüzünü çizmeye başladım.
- D) Mediha Hanım, piyanosunu yıllar var ki gönlünce çalamıyor, piyanosunun kapağı biz öğrenciler için açılıyordu. Fırtınaları dinmiş, yaşlı Mediha Hanım; çoktan gönül serüvenlerini, kalp çarpıntılarını tüketmişken piyanosundan da işte bu nota defterinden de hiç ayıramamıştı. O belki de bunları ilk edindiği, piyanoda ilk çaldığı günleri hatırlıyordu.
- E) Yusuf o sonbahar günlerinde gönüllü jandarma oldu. Artık Söğüt sokaklarından yaylı arabasıyla değil, üstünde hâki üniforması, başında siyah kalpağı ile gelip geçmekteydi. Savaş sonrası çocukların ve gençlerin gözünde bir kahraman olan, büyüklerin de pek umursamadığı bu mağlup adam Söğüt'ün ücra sokaklarında unutulup gitmekten kurtulmuştu.
2. - - - - 1938 yılında yayımlanan - - - - adlı romanında seçtiği kahramanlarla II. Abdülhamit, II. Meşrutiyet ve Mütareke dönemlerinin İstanbul'unu anlatmıştır. Romanda Adnan karakteri üzerinden toplumun geçirdiği değişim ele alınmıştır. Belkis, Süheyla, Şair Raif, Hidayet, Tefik Hoca, Dağistanlı Hoca, Salih Zeki, Maliye Nazırı gibi çok sayıda kahraman vardır. Roman kahramanları arasında edebiyat çevresinden kişilere de yer vermiştir. Örneğin Mehmet Âkif Ersoy, Şair Raif adıyla romanda yer almıştır.

Bu parçada boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangileri sırasıyla getirilmelidir?

- A) Ahmet Hamdi Tanpınar - Huzur
B) Kemal Tahir - Esir Şehrin İnsanları
C) Mithat Cemal Kuntay - Üç İstanbul
D) Yakup Kadri Karaosmanoğlu - Sodom ve Gomere
E) Refik Halit Karay - İstanbul'un Bir Yüzü

5. Tekrar Testi

3. Yazar:

– Ahmet Ümit son yıllarda Türk edebiyatında polisiye roman türünün en önemli yazarlarından biridir. Yazdığı bu romanlardaki derinlemesine inceleme onun yetkinliğini iyi bir şekilde göstermektedir.

Öğrenci:

– Ahmet Ümit'in bu roman tarzının örnekleri Türk edebiyatında başka hangi yazarlarımız tarafından temsil edilmiştir?

Yazar:

– Tabii şunu söylemek gerekir. Roman bizim edebiyatımıza Batı'dan gelen bir tür. Edebiyatta mazisi çok uzun olmayan bu türün polisiye olarak ilk örneği sayılabilecek eser, yaşadığı dönemin "yazı makinesi" olarak anılan Ahmet Mithat Efendi'nin "Esrar-ı Cinayet" adlı eseridir. Sonraları Peyami Safa'nın "Cingöz Recai" serisi bu tarza örnek oluşturur. Yine Osman Aysu, Pınar Kür polisiye roman niteliğinde eserlere imza atmışlardır.

Öğrenci:

– Batı'da Agatha Christie, Sir Canon Doyle, Edgar Allen Poe'nun temsil ettiği bu tarz romanların ülkemizdeki popüler yazarı olan Ahmet Ümit, yeni serüvenlerle -sizin de dediğiniz gibi- ele alacağı konu hakkında derinlemesine inceleme yaparak okurlarıyla yeniden buluşacaktır.

Bu diyalogdan hareketle aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Öğrenci, yazarın bazı düşüncelerine katılmaktadır.
- B) Yazar, Ahmet Ümit'in kitapları hakkında bilgi sahibidir.
- C) Öğrenci, Ahmet Ümit'in yeni kitabı için öngöründe bulunmuştur.
- D) Yazara göre roman türü istenilen seviyeye henüz çıkmamıştır.
- E) Öğrenci, Batılı polisiye roman yazarlarına örnekler vermiştir.

4. Aşağıdaki cümlelerle bir paragraf oluşturulmak istense hangisi bu paragrafta yer almaz?

- A) Severim gerçekçi edebiyatı; bu yaşa değin en çok onun ürünlerini, o yolda yazılmış hikayeleri, romanları, hep o çığırı öven denemeleri, eleştirileri okudum.
- B) Bir hikâyede, bir romanda anlatılanların gerçekte olanlara benzememesi; çok kimseler gibi benim için de büyük bir suçtur.
- C) İnsanoğlu bencildir, yalnız kendiyi ilgilenir, kendi kendisiyle uğraşır da başkalarının gerçekliğini kavrayamaz.
- D) Peri masallarından, dev masallarından çocukluğumda bile pek hoşlanmadım.
- E) Olmayacak şeyler, benzerleri görülmeyecek insanlar anlatan hikâyeler arasında beğendiklerim yoktur demeyeceğim ama onlarda da gerçeği aradım.

5. – Nereye gidiyorsun (I) diye bağırdı.

– Başım ağrıyor (II) dedi. Eyvallah (III)

Kapıyı kapayıp merdivenlere doğru yürüdü.

– Ne oldu (IV) Neden gitti (V)

Bu parçada numaralanmış yerlerden hangisine ünlem işareti getirilmelidir?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV
- E) V

5. Tekrar Testi

6. 1980 sonrası Türk edebiyatının önemli isimlerinden biridir. İlk dönem eserlerinde köy gerçekliğini, köyden kente göçü, çarpık kent ilişkilerini, bu çarpıklaşmanın getirdiği yabancılaşmayı, yabancılaşan bireylerin iç dünyasını ve yoksul insanları işledi. İlk kitabı "Sevgili Arsız Ölüm" 1983'te yayımlandı. Anadolu'daki köy yaşamı ve insanların masalımsı bir atmosferde anlattığı bu ilk romanıyla büyük ün kazandı. Eserleri İngilizce, Almanca, Fransızca, İtalyanca, Farsça ve Hollandacaya çevrildi. Farklı üslubu ve yaklaşımıyla dönemindeki edebiyatçıların önde gelen isimlerinden biri oldu.

Bu parçada sözü edilen yazar aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Latife Tekin
D) Bilge Karasu
- B) Adalet Ağaoğlu
- C) Yusuf Atılgan
E) Rasim Özdenören

7. Ali birden kendini kaybederek sendeledi. Doğrulamaya çalışacakken kocaman bir demet geldi çarptı, dengesini bozdu. Hiç kimse farkında olmadı. Yanı başındaki Hidayet'in oğlu bile. Küçük ağa ha bire, "Ha kardaşlarım ha," diyordu, "Ha babam kardaşlarım ha!" Demetler demetlerin ardından. Bir an oldu ki Pehlivan Ali'nin koca bedeni, yığılan demetlerin arasında yitip gitti. Sonra bir çılgılık, patozu sarsan müthiş bir çatırtı, iş durdu. Hidayet'in oğlu toz gözlüğünü alınına kaldırıp Ali'ye baktı, sonra iki eliyle yüzünü kapatarak çömeldi.

"Ne var yahu? Ne oldu?"

Hidayet'in oğlu fırladı, şaşkınlıkla patozdan atladi, kaçmaya başladı. İşi anlayan usta koşarak gelmişti. Gördü, kireç kesildi o anda. İrgatbaşıyla hemen patozu tırmandılar. Pehlivan Ali'nin terli bir külçeye dönmüş bedeni patozun ağzına kapanmıştı. Güçlü iki irgat Pehlivan Ali'yi kaldırmak istediler. Ağırdu, baygındı. Yardıma iki kişi daha katıldı. Zorla patozun ağzından aldılar.

(...)

Usta çılgına dönmüştü. Küçük ağanın üstüne yürüdü:

(...)

Beyaz gömleğini iki eliyle yakalayıp sarstı:

"Ne dikiliyorsun? Arabana atıp götürsene şehre!"

Bu parça ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) İşçilerin ruhsal yaşamlarına yönelik yazar/anlatıcının öznel yaklaşımları verildiğinden romantizm akımının izleri görülmektedir.
- B) Yardımlaşmanın toplum yaşamına katkısı örtük ileti biçiminde verilmek istendiğinden millî ve dinî yönelime bağlı bir yazara aittir.
- C) Metin, işçilerin yaşamlarındaki zorluklara, hak arama mücadelesine yönelik ayrıntılar içerdiğinden toplumcu gerçekçi eğilimin etkisi görülmektedir.
- D) Bir insanın dramı konu edildiğinden bireyin iç yaşamını yansıtan edebî anlayışın yansımalarını içermektedir.
- E) Toplumsal yaşam bir laboratuvar olarak tasarlandığından natüralizm akımının etkisi güçlü şekilde görülmektedir.

5. Tekrar Testi

8. 1930'lardan 1980'lere kadar devam etmiştir. Eserlerde işçiler, dar gelirliler, köy hayatı, köyden kente göçün ortaya çıkardığı sorunlar, Anadolu insanının gerçeği, toplumsal değişimin getirdiği olumsuzluklar ele alınmış; ağa-köylü, işçi-işveren, yönetici-köylü, aydın-köylü gibi çatışmalara yer verilmiştir. Gözleme önem verilmiş, sosyal fayda ön planda tutulmuştur. Yazarlar halkın kullandığı dil özelliklerini eserlere yansıtmışlardır.

Aşağıdaki eserlerden hangisi bu anlayış doğrultusunda yazılmamıştır?

- A) İnce Memed
- B) Bereketli Topraklar Üzerinde
- C) Sarı Traktör
- D) Aylak Adam
- E) Cemo

9. (I) Böyle onunla yanyana bulunmak hiçde kolay değildi. (II) Ona oğulum diyemiyor, başka kişiyle baba diye konuştuğunu duyunca içim parçalanıyordu. (III) Aysel, benim Sevgili Aysel'immin yanında olduğunu bilmek istemiyorum. (IV) Onun yüzüne bakmaya hakkım yoktu çünkü. (V) Buralara nasıl gelmişti; gerçekten beğenmiş, evlenmişmiydi?

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde birden fazla yazım yanlışı vardır?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV
- E) V

10. Atticus güçlü kuvvetli değildi. Neredeyse elli yaşındaydı. Jem'le ikimiz ona neden bu kadar yaşlı olduğunu sordüğümüzde hayata geç başladığını söylediler. Adam gibi bir adam olması ve yeteneği buradan geliyor demek ki, diye düşündük. Okuldaki arkadaşlarımızın babalarından çok daha yaşlıydı; sınıf arkadaşlarımız, "Benim babam..." diye söze başladıklarında Jem'le ikimizin söyleyebileceği bir şey yoktu. Jem futbol delisiydi. Atticus hiçbir zaman top kapmaca oynayamayacak kadar yorgun olmazdı ama Jem topu onun elinden çalmaya çalışınca, "Bunun için çok yaşlıyım, oğlum." derdi. Babamız Atticus hiçbir şey yapmıyordu. Bir markette değil bir büroda çalışıyordu. Damperli kamyon sürücülüğü yapmıyordu, şerif değildi, çiftçilikle ilgisi yoktu, bir araba tamirhanesinde çalışmıyordu ya da hiç kimsenin hayranlığını kazanma olasılığı bulunan bir işi yoktu. Ayrıca gözlük takardı. Sol gözü neredeyse hiç görmüyordu, Finchler'de sol gözlerin kabile lanetine uğradığını söylediler. Bir şeyi iyi görmek istediği zaman başını çevirir sağ gözüyle bakardı. Okul arkadaşlarımızın babalarının yaptığı şeyleri yapmazdı; asla ava gitmez, balık avlamazdı. Salonda oturur, okurdu.

Bu parçada Atticus'un hangi yönü ile ilgili bilgi verilmemiştir?

- A) Alışkanlıkları
- B) İş
- C) Yaşı
- D) Karakteri
- E) Korkuları

5. Tekrar Testi

11. Aşağıdaki parçalardan hangisi toplumcu gerçekçi bir romandan alınmış olamaz?

- A) Üç aydır kasabada kaymakam yok. Tahrirat kâtibi Resul Efendi vekillik ediyor. Onun da ha varlığı ha yokluğu... Yaşlı, sümsük bir adam. Gölgesinden ürüyor. Bu adamla hiçbir iş görülmez. Nisan da geldi çattı. Çeltik ekmek için ruhsatiye müracaatları başladı. Tarla planları, tarla kiralamaları, su kavgaları, alışverişler...
- B) Köy içine çıktı. Ta Yukarı Mahalle'ye yürüdü. Halil İbişle oğlu İsmail'e gitti. Söyledi, ev yerine temel kazımında çalışsınlar, işçi olarak. "Günlüğünüzü üçer liradan veririm!.." İkişer buçuktu geçen yıl. "Aaah; şu sıra her işin ağzını çula kuşu gibi açtığı sıra! Hiç de ev yapacak zaman değil ama bıktım Aşağı Mahalle'den!
- C) Kır Abbas... Göğsü bağı açıktı. Elinde ufacık, aşı bıçağı kadar bir orak vardı. Ekin biçiyordu. Bükülmüştü. Yüzünü toprağa, sırtını güneşe vermişti. Tarladaki ekini kurtarmaya çalışıyordu. Tozak köyünden yaşlı bir adamdı. Yılların, uzun yılların Kır Abbas'ıydı. Gücü vardı, kuvveti vardı. Parası yoktu. Sırtında kaput bezinden bir iç gömleği vardı. Dışlığı yoktu. İç gömleği kirden meşine dönmüştü.
- D) Biliyor musun çocukluğumda sık sık olurdu. Belki de herkeste olan bir şeydir. Bazı uyuşukluk anlarında, yazın Boğaz'da tembel tembel otururken birdenbire vücudumdan ayrıldığımı zannederim. Âdeta boşlukta yüzer gibi bir şey... Asıl garibi bir gece rüyamda oldu. Müthiş üşüyordum, o azapla uyandım, dişlerim zangir zangir çarpıyordu.
- E) Döne: "Gel otur." dedi. "Cennet Hatun, gel otur." Cennet, bir ah çekti: "Oturuyum mu ki bacım? Oturuyum mu ki?" diye bir köşeye ilişti. "Sabahdan beri ev ev dolanıp duruyorum. Ne yaptığımı, nereye gittiğimi bilmiyorum. Duydum ki sende de kalmamış buğday. Arpayı da tüketmişsin. Biz de tüketeli bir hafta oldu. çuvalların dibi görüneli çok oldu. Bu yıl bizim ekin olmadı bacım. Sizinkisi gibi olsaydı... Bizim herif her yeri her evi gezdi. Ödünç istedi. Kimsede yok ki versin."

12. "Savaş ve Barış"ta Tolstoy, bir yandan 19. asrın en tantanalı savaşlarını ve tarihî şahsiyetlerini anlatırken diğer yandan karakterlerinin kendi içlerindeki savaşa odaklanır. Savaş, hem toplumların hem bireylerin sürekli içinde bulunduğu bir mücadele hâlidir. Âlemin çift kutuplu yapısı ve diyalektik işleyişi, zıtların nihai uzlaşım için birbirleriyle savaşmalarını gerektirir. Bu mücadeleyi, kitapta hem Aleksandr ile Napolyon hem Rusya ile Fransa arasında hem de Prens Andrey'in, Piyer'in, Nataşa'nın ruhlarında ve ilişkilerinde bilfiil duyumsarız. İnsanlık tarihinde savaşı geçiren zamanların azlığı, devinen insanın zorunlu olarak hem kendisiyle hem çevresiyle çatışma içerisinde olduğunun delilidir. - - -

Bu parçanın sonuna düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilebilir?

- A) Tolstoy, kitabının kimi bölümlerinde olay örgüsünün dışına ustaca taşarak milletleri savaşa yönelten sebeplere ve kuvvetlere dair gözlemlerini aktarır.
- B) Tolstoy, devlet idaresinde üst basamaklara çıkıldıkça şahsi iradenin giderek zayıfladığını ve tarihin gürül gürül akan nehrinin sularına karıştığını "Çar, tarihin kölesidir." sözüyle ifade eder.
- C) "Savaş ve Barış"ın karakterleri, çağın Batılılaşma eğiliminin bir parçası ve -Rusya'da olduğu gibi bizde de- soyluluk göstergesi olan Fransız kültürüyle yetişmiş aristokratlardır.
- D) Bu çatışmanın kılıçla, topla, tüfikle fiziksel olarak açığa çıkmasıyla savaş olgusu; yıkıcılığının doruğuna ulaşır.
- E) "Savaş ve Barış"ın dördüncü kısmında, Piyer'in, ruhunda esaslı bir sıçrama yaratan savaşın trajik sahnelerine tanıklığından sonra sözü edilen kristal gibi sihirli bir pırıltı; romanın bütününe hâkim olan o eşsiz duyguyu kanımca en iyi anlatan mazmunlardan biridir.

5. Tekrar Testi

13. Bayan Gardiner, yakaladığı ilk fırsatta, oldukça şefkatli bir ifadeyle Elizabeth'e ikazda bulundu. Düşündüklerini dürüstçe açıkladıktan sonra sözlerine şöyle devam etti:

"Akli başında bir kızsın, Elizabeth. Onun için yapma dediler diye ille de tutup inadına âşık olacağını zannetmiyorum. Onun için de açık konuşmaktan yana korkum yok. Ciddi söylüyorum ayağını denk al. Sakın âşık olayım deme. Onun da sana âşık olmasına fırsat verme. Çünkü iki tarafın da maddi durumu düşünülürse böyle bir ilgi hiç de akıllıca bir şey sayılmaz. Onun kişiliğine bir diyeceğim yok ama durumu buysa hayallere kapılıp kendini unutkan doğru olmaz. "

Bu parça ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) İlahi bakış açısı kullanılmıştır.
- B) Diyalog tekniğine yer verilmiştir.
- C) Zengin-fakir çatışması vardır.
- D) Kısa ve anlaşılır cümlelere yer verilmiştir.
- E) Fiziksel betimleme yapılmıştır.

14. Kendi kendine kâfi müphem bir idrak hâlinde bu korku, uykunun derecelerini fevkaledede hassas bir ölçü ile tayin ediyor ve suurun simsiyah kesileceği anda, sessiz bir patlayışla bütün vücudu sarsarak hastayı sıçratıyor ve uyandırıyor. Ona emniyet geldi ki bu nöbetçi his, her şeye hâkim bir irade kuvvetiyle mücehhezdir.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçada geçen altı çizili kelimelerden herhangi birinin eş anlamlısı değildir?

- A) Anlayış
- B) Belirsiz
- C) Duygu
- D) Donanmış
- E) Bilinç

15. Yaz yine geldi. Yeşil yaylalarda ak çadırlar yine kuruldu. Sürüler melemeye, çay boyunda dumanlar tütmeye başladı. Güneş parlıyor, mest edici kırmızı kokusu ve çiçek kokuları etrafa yayılıyor. Bir çadırın gölgesinde, yeşil otlar üzerinde dost-taşılarla oturup temiz hava almak, kırmızı içmek, kızartılmış kuzu eti yemek, vazgeçilmez ve dayanılmaz bir zevkti. Bir ağacı kökünden söküp çıkaracak ya da karşı dağların doruklarına baş eğdirecek kadar güçlü hissedersin kendini... İşte böyle günlerde Orozkul yeminini unuttu. Ona "Büyük Ormanın Büyük Efendisi" dedikleri zaman koltukları kabarır, yine herkese söz vermeye, herkesten armağanlar almaya başladılar. Böyle günlerde, o ulu çamlardan hiçbirinin aklına artık günlerinin sayılı olduğu, ancak sonbahara kadar ömürleri kaldığı gelmiyordu.

Bu parça ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Doğanın insan ruhu üzerindeki etkisi anlatılmıştır.
- B) Çeşitli duyularla ilgili ayrıntılara yer verilmiştir.
- C) Kişileştirmeye başvurulmuştur.
- D) Dönemin sosyal hayatından izler vardır.
- E) Açıklayıcı betimlemeye yer verilmiştir.

5. Tekrar Testi

16. Aşağıdakilerden hangisi farklı bir bakış açısıyla yazılmıştır?

- A) Nihat sözlerini bitirip ayağa kalkınca Ömer'in yerinden kımıldamadığını gördü. Elini onun omzuna dokundurdu, Ömer biraz irkildi fakat vaziyetini bozmadı. Öteki, acaba uyudu mu diye bakmak için biraz eğilince arkadaşının, gözlerini mukabil taraftaki kanepelerden birine dikerek fevkalade meraklı bir şey seyreder gibi etrafla alakasını kesmiş olduğunu gördü.
- B) Adli tıpta müşahede altında bulunduğum zamanlarda tedavime çalışan, sonraları da bana o kadar iyiliği dokunan Doktor Ramiz'in psikanalize dair neşrettiği etütleri de bu arada sayabilirim. Bu kadar mühim işlerle uğraşan bu âlim zatın hakkımda gösterdiği teveccühe layık olabilmek için bu kitapların ve makalelerin bir satırını bile atlamadığıma sizi temin edebilirim. Fakat başlangıcını bilmediğim çok mühim meseleler üzerinde yazılmış bu eserler ne benim edebî zevkime ne de anlayışıma bir tesir yaptılar.
- C) Sakarya savaşından sonra düşman orduları Haymana, Mihalıççık ve Sivrihisar bölgelerini bize; yer yer ateş yığınlarıyla örtülü ıssız ve engin bir virane hâlinde bıraktı. O afetlerden artakalmış halkın, bu taş yığınları arasında, ilk insanlardan farkı yoktur. Bunlar, yarı çıplak bir hâlde dolaşüyor; alevin kararttığı harman yerlerinde toprağa, çamura karışmış yanık buğday ve mısır tanelerini iki taş arasında ezerek öğütmeye çalışıyor; adı bilinmez otlardan, ağaç köklerinden kendilerine bir nevi yiyecek çıkarıyor ve bir yabancıнын ayak sesini duyunca her biri bir yana kaçıp bir kovuğa saklanıyordu.
- D) Ben de o muayene odasının ve nice muayene odalarının önünde senelerce bekledim. Benim yanımda büyüğüm de yoktu. Yalnız başıma demir parmaklıklı kapıdan içeriye girerdim, dokuzuncu hariciye koğuşuna doğru ağaçların bile sıhhatine imrenerek yürürdüm, camlı kapıların garip bir beyazlıkla gözlerime vuran ve içimde korku ile karışarak yuvarlanan parıltıları arasında o dehlize girerdim ve yalnız başıma bir köşeye ilişirdim, kımıldamazdım, susardım, beklerdim, korkudan büzülürdüm, rengimin uçtuğunu hissederdim.
- E) Annemi bana benzetirler. Hele babamla evlendiği seneden kalma bir fotoğrafı vardır ki benim modelim gibidir. Fakat zavallı kadın, sıhhatçe hiç bana benzememiş. Çok zayıfmış. Bitip tükenmez yolculuklara, dağların sert havasına, çöllerin ateşine dayanacak bir vücutta değilmiş. Sonra, galiba bir hastalığı da varmış. Fakat zavallının bütün evlilik hayatı, bu hastalığı saklamaya çalışmakla geçmiş... Ne yapsın, babamı çok seviyormuş. Kendisini zorla ayırırlar diye korkuyormuş...

17. Çukurova tekin değildir. Bir uçsuz bucaksız düzlüktür. Bataklıktır, büküktür, akarsular, ulu denizlerdir. Bulut örneği gelen sivrisinekler... Çukurova bir sonsuz aklıktır. Göğe yükselmiş, ulu devler gibi ayağa kalkmış yürümüş, bin bir renkli ulu devlercesine uçan, akan toz direkleridir. Çukurova sarı sıcaktır. Toz dumandır. Otsuz, ağaçsız, yan yana ördolmuş bir belalı topraktır. Sıtmadır, hastalıktır. Sızlayan kemik, akan terdir. Otomobildir, traktör, biçerdöver, konuşmayan sırasında yalnız bağırın, insanüstü bir yaratık, pamuktan el, ipek ten, ibrişim saçtır. Çukurdan dönünceye kadar Toros köylüsü rahatsızdır, korku içindedir.

Bu parçada Çukurova ile ilgili aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) Yaşam şartlarının zor olduğuna
B) Kurak bir bölge olduğuna
C) İnsanların kendini güvende hissetmediğine
D) Sağlıksız bir ortam olduğuna
E) Halkının fakir olduğuna

5. Tekrar Testi

18. Bütün değerlerini yitirmiş, dayanacak bir şey arayan Bay C. maddi açıdan rahat biridir. Savurgan biri de olmadığından elindeki ile yetinmeyi de bilen Bay C. ihtiyaç duymadığı için de çalışmayan, zaten bunu da gereksiz kabul eden bir adamdır. Günlerini sıradan işler, kitap okumak, sinemaya gitmek, çevresindeki insanları gözlemlemekle geçirmektedir.

Bu parçada ana kahramanından söz edilen eser aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Aylak Adam
- B) İçimizdeki Şeytan
- C) Acımak
- D) Düşkünler
- E) Huzur

19. Bahçesaray'a girdiğimiz zaman akşam oluyordu. Basık evlerin damları üzerine akşamla beraber sonsuz bir ıstırap çöküyor gibiydi. Bazen oradan buradan, kısık ve gamlı ses işitiliyordu. Bazı evlerde bir şavk yanıp söniyordu. Bazısında, sıkıntılı akşam saatlerini biraz olsun ferahlatmak ister gibi lambalar yanıyordu. Bazı evlerin önünde elleri değnekli, kalpaklı, bol şalvarlı ihtiyarlar görölüyor ve sessizce, başlarını önlerine eğmiş, değneklerini yere vura vura, karanlıklara dalıp bir tarafa gidiyorlardı. Bahçesaray'ın akşam hayatı bana önce böyle sakin ve neşesiz görünmüştü. Ama aslında böyle değildi. Yalnız insanlar değil hava, gök, sular, evler bile Çürüksu'nun kenarında, hanlarımızın mezarları bulunan bu toprağın geçmişteki saadetini sessizce dinler gibiydiler. Bahçesaray'ı ilk defa görüyordum. Ertesi gün ben de onun sırrına erdim. Bahçesaray, gözlerimin önünde sessiz ve canlı bir panorama gibi kaldı. En kara günlerimde ona bakıp içimin ateşlerini söndürürüm.

Bu parçayla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Kahraman anlatıcının bakış açısı vardır.
- B) Diyalog tekniğine başvurulmuştur.
- C) İşitme duyusuna ait ayrıntılara yer verilmiştir.
- D) Dış gerçeklik yazarın izlenimleriyle aktarılmıştır.
- E) Öyküleyici ve betimleyici anlatım vardır.

20. – Deme be! Grev ha? İyi ama ne güzel işimiz var, grevin sırası mı şimdi? Niye gidiyorsunuz greve?

– Niye mi? İliğimize kemiğimize kadar sömürüyorlar, ondan! Kaldığımız barakalar birer pislik yuvası. Şirket kantini, bu kümesler için kira olarak ücretlerden yüzde beş kesiyor. Üstüne üstlük adamlar bizi buraya getirdikten sonra ücretlerimizi düşürüyorlar. Bugün burada derimizi yüzmelerine göz yumarsak yarın pamukçular tepemize çıkarlar. Hâlimiz beş beter olur. Göz göre göre de “Buyurun, bizi tepe tepe kullanın, sömüre sömüre posamızı çıkarın.” mı diyeceğiz? Yok öyle şey, sen de biliyorsun ki hakkımızı söke söke alacağız.

Bu parçada işlenen temel çatışma aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İşçi - işveren
- B) Köylü - kentli
- C) Zengin - fakir
- D) Yönetici - halk
- E) Çalışkan - tembel

Cevap anahtarına ulaşmak için karekodu okutunuz.